

confiscatori i espoliador pels petits i mitjans empresaris.

3r. Per fi s'obre una porta a tota mena d'abusos i a la "picaresca" i "inventiva" per a pretendre justificar pseudocostos.

Quan a més de l'interès moratori el deutor causa al creditor altres danys i perjudicis, ja és suficient el nostre dret perquè es pugui obtenir indemnització sense necessitat de l'adopció d'una norma com la que esmenem.

Capítol III. Nul·litat de clàusules abusives

Article 7. Nul·litat de clàusules abusives

Són nul·les les clàusules dels contractes que continguin condicions abusives pel que respecta al termini per al pagament de les obligacions o a l'interès de demora. En particular, és nul el pacte que estableix un termini de pagament superior al previst a l'article 3.4 d'aquesta llei, així com el pacte que estableix un interès de mora inferior al previst a l'article 5.

Esmena 22

De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (9)

Es proposa modificar el redactat de l'article 7 amb el següent text:

"Són nul·les les clàusules dels contractes que continguin condicions abusives pel que respecta al termini per al pagament de les obligacions, a l'obligació de renúncia a la indemnització o a l'interès de demora. En particular, són nuls els pactes que estableixin un termini de pagament superior al previst a l'article 3.4, els que obliguin al creditor a renunciar a la indemnització de cobrament determinada a l'article 6 o els que estableixin un interès de mora inferior al previst a l'article 5."

Article 8. Integració del contracte

El jutge que declara la nul·litat d'una clàusula per abusiva integra el contracte amb facultats moderadores sobre els drets i obligacions de les parts.

Esmena 23

D'addició

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (10)

Es proposa afegir un nou article 9 amb el següent text:

"Article 9. Recurs a la mediació

1. Per tal d'afavorir l'acord entre deutor i creditor, es constitueix la figura del mediador en l'àmbit de la morositat, la naturalesa jurídica, funcions i procediment aplicable al mateix seran

regulats a partir del desenvolupament reglamentari de la present Llei.

2. L'acceptació del procediment de mediació té caràcter voluntari, i implica la renúncia a l'exercici d'accions jurisdiccionals. Les resolucions o laudes del mediador tenen caràcter executiu i seran d'obligat compliment per ambdues parts.

3. Tant el deutor com el creditor quan procedeixi podran proposar a l'altra part recórrer a la mediació per solucionar el conflicte.

4. Així mateix, l'òrgan jurisdiccional que conegui un determinat assumpte, quan procedeixi i tenint en compte totes les circumstàncies del cas, podrà proposar a les parts que recorrin a la mediació per solucionar el litigi."

Disposició derogatòria

Es deixa sense efecte qualsevol disposició legal que sigui contrària al que es disposa en aquesta llei.

Disposició transitòria

Les disposicions d'aquesta llei s'apliquen als negocis celebrats després de la publicació d'aquesta llei.

No obstant això, i durant el termini màxim de 24 mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, aquells empresaris que hagin atorgat un contracte amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei, i que pel compliment de les seves prestacions en aquest hagin atorgat contractes amb tercers o els hagin d'atorgar, podran establir amb aquests tercers creditors terminis de pagament superiors als establerts a la llei. Perquè sigui aplicable aquest paràgraf, els contractes amb tercers hauran de tenir una vinculació directa amb aquell atorgat abans de l'entrada en vigor de la llei, ja sigui per la subcontractació de les prestacions, ja sigui per proveir-se de béns o serveis necessaris per al compliment d'aquestes prestacions.

Disposició final

La present llei entra en vigor als tres mesos de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Patrícia Riberaygua Marme

Informe de la Comissió legislativa d'Economia a la Proposició de llei en què s'estableixen mesures contra la morositat

En el decurs de les reunions celebrades el dia 26 de setembre i els dies 10 i 17 d'octubre del 2013, la Comissió Legislativa d'Economia ha examinat

l'informe del ponent relatiu a la **Proposició de llei en què s'estableixen mesures contra la morositat**, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, i d'aquest se'n desprèn el següent:

Esmenes aprovades per unanimitat:

Esmena 22 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) de modificació de l'article 7.

Esmenes aprovades per majoria:

Esmena 5 (*Grup Mixt*) de modificació del sisè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 9 (*Grup Parlamentari Demòcrata*) de modificació de l'article 2.1.

Esmenes retirades per transacció i aprovades per unanimitat:

Esmena 14 (*Grup Mixt*) de supressió de l'apartat d) de l'article 3.1.

Esmenes retirades per transacció i aprovades per majoria:

Esmena 1 (*Grup Mixt*) de modificació del primer i segon paràgrafs de l'exposició de motius.

Esmena 8 (*Grup Mixt*) de modificació de l'article 1.

Esmena 13 (*Grup Mixt*) de modificació dels apartats a), b), c) i d) de l'article 3.1.

Esmena 18 (*Grup Mixt*) de modificació de l'article 4.

Esmenes no aprovades:

Esmena 2 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) de modificació del tercer i quart paràgrafs de l'exposició de motius.

Esmena 3 (*Grup Mixt*) de supressió del cinquè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 4 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) de modificació del cinquè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 6 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) de modificació del desè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 7 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) de modificació del dotzè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 10 (*Grup Mixt*) de modificació de l'article 2.1.

Esmena 12 (*Grup Mixt*) de supressió de l'article 2.2.

Esmena 15 (*Grup Mixt*) de supressió dels apartats 3 i 4 de l'article 3.

Esmena 16 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) de supressió de l'article 3.4.

Esmena 17 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) d'addició d'un nou apartat a l'article 3.

Esmena 19 (*Grup Mixt*) de modificació de l'article 5.

Esmena 20 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) de modificació de l'article 5.

Esmena 21 (*Grup Mixt*) de supressió de l'article 6.

Esmena 23 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) d'addició d'un article 9.

Esmenes retirades:

Esmena 11 (*Grup Parlamentari Socialdemòcrata*) de modificació de l'apartat b) de l'article 2.1.

Nota de la Comissió:

Els membres de la Comissió han acordat, per unanimitat, adequar els aspectes gràfics i de presentació de la Proposició de llei a l'Acord del Consell General sobre l'estructura, el contingut i la forma de les lleis, del 18 d'abril del 2002, així com corregir els errors ortogràfics i de referència detectats.

Proposició de llei en què s'estableixen mesures contra la morositat

Exposició de motius

Tot i que l'ordenament jurídic andorrà ja conté les normes de dret positiu sobre la mora del deutor es pretén introduir una innovació segons la qual el venciment de certes obligacions es fixi per llei en una data determinada, i faci néixer el dret a percebre interessos de mora sense necessitat d'un requeriment.

Més enllà del que preveu el dret comú sobre aquesta matèria, i el que la jurisprudència dels tribunals ha estatut al respecte, i amb la finalitat de reforçar el principi constitucional de seguretat jurídica, es fa necessari establir una normativa de la qual es derivi el termini d'acompliment d'aquelles obligacions pecuniàries i, per tant, el moment en què s'inicia la mora pel que respecta a les obligacions entre empresaris, així com les conseqüències de la mora.

El termini que s'estableix en aquesta Llei perquè es produeixi la mora és de 60 dies des que es considera contreta l'obligació de pagament, que és un termini que es pot considerar adequat al costum en la matèria, i a partir del qual s'estableixen uns interessos que penalitzen al deutor.

Tanmateix, s'estableix, d'una banda, que per acord entre les parts es pot escurçar aquest termini màxim, en quin cas la mora es produirà, a tots els efectes previstos en aquesta Llei, en el termini pactat; i, de

l'altra, que per acord de les parts es pot ampliar aquest termini, si bé en cap cas a més de 90 dies des que es considera contraeta l'obligació de pagament. En tots els supòsits, produïda la mora s'han de meritjar els mateixos interessos.

En efecte, fins aquest moment, l'única conseqüència de la mora és el deure de pagament de l'interès legal, entès com el preu del diner. En aquesta Llei es preveu que la mora comporti que el deutor hagi de pagar el doble de l'interès legal, com a sanció.

D'altra banda, fins aquest moment, l'Administració, tant la general com la comunal, es regeix per uns procediments especials per fer front al pagament de les despeses generades per la contractació de béns, obres i serveis, que es troben recollits a la Llei general de les finances públiques de 19 de desembre del 1996, i a la Llei 10/2003, del 27 de juny, de les finances comunals.

Tanmateix, i amb la finalitat que no es produeixin distorsions en la cadena de pagaments-cobraments entre empresaris, i compte tingut que l'Administració és qui celebra la major part dels contractes de quantia més important, s'ha considerat la necessitat que l'Administració adeqüi els terminis dels seus pagaments amb els empresaris amb els quals contracti, de la mateixa forma que ho han de fer els empresaris entre ells.

En cas contrari, es produiria el fet que l'empresari que ha contractat amb l'Administració podria trobar-se en el supòsit indesitjable de tenir l'obligació de pagar i, de no fer-ho, haver de suportar l'interès de mora, sense haver cobrat de l'Administració.

En el capítol primer, de disposicions generals, s'estableixen les definicions i l'àmbit d'aplicació de la Llei.

En el capítol segon es preveu que el termini en què, com a màxim, s'ha de realitzar el pagament de les obligacions pecuniàries que recauen dintre de l'àmbit d'aplicació de la Llei, és de 60 dies naturals des dels supòsits previstos per a la generació del deute. Es preveu el pacte en contrari en el sentit apuntat més amunt.

S'estableixen com a excepcions a les disposicions d'aquesta Llei els deutes derivats d'operacions comercials en les quals intervinguin consumidors, i els deutes d'empresaris sotmesos a procediments de cessació de pagaments o fallida.

També s'estableix que la mora de les obligacions pecuniàries que es troben en l'àmbit d'aplicació de la Llei comporta el pagament d'un interès equivalent al doble de l'interès legal. A més, el creditor pot reclamar totes les despeses generades per al cobrament del crèdit.

Finalment, el capítol tercer sanciona amb nul·litat les clàusules abusives que es puguin incloure en els contractes per deixar sense efecte les disposicions d'aquesta Llei.

La Llei es complementa amb una disposició transitòria i una disposició final.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Definicions

Als efectes d'aquesta Llei es considera com a:

- Empresari: qualsevol persona física o jurídica que actua en l'exercici de la seva activitat econòmica i/o professional, incloses les societats públiques.
- Administració: el Govern d'Andorra, els comuns, els quarts, les entitats parapúbliques andorranes, i els organismes autònoms o les entitats de dret públic andorranes.
- Negoci:
 - a) l'acord, contracte o conveni amb transcendència econòmica celebrat entre empresaris pel subministrament d'obres, béns i mercaderies o per la prestació de serveis.
 - b) l'acord, contracte o conveni amb transcendència econòmica celebrat entre l'Administració i un empresari.
- Morositat: l'incompliment dels terminis contractuals o legals de pagament.
- Termini de pagament: tots els dies naturals de l'any, i són nuls els pactes que exclouin del còmput els períodes de vacances.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Les disposicions d'aquesta Llei s'apliquen a tots els pagaments que s'han de fer per:

- a) negocis celebrats al Principat d'Andorra entre empresaris o entre l'Administració i empresaris,
- b) negocis celebrats a l'estranger entre empresaris, i en el que una part té domicili al Principat d'Andorra, si en aquest negoci s'ha realitzat de forma expressa una manifestació de subjecció a la llei andorranana.

2. Queden fora de la regulació d'aquesta Llei:

- a) Els pagaments que s'han de realitzar per operacions en les quals intervinguin consumidors;
- b) Els pagaments que estiguin sotmesos a procediments de cessació de pagaments o fallida.

Capítol segon. Termini de pagament, mora, interès i indemnització

Article 3. Termini de pagament

En els negocis als quals es refereix l'article 2 d'aquesta Llei el termini de pagament es produeix:

1. De forma genèrica:

a) Als 60 dies després de la data en la qual el deutor hagi rebut la factura o un document equivalent.

b) Si la data de recepció de la factura o del document equivalent és dubtosa, als 60 dies després de la data de recepció de les mercaderies o prestació dels serveis.

c) Si el deutor rep la factura o document equivalent abans que els béns o els serveis, als 60 dies després del lliurament dels béns o de la prestació dels serveis.

d) Si legalment o contractualment s'ha establert un procediment d'acceptació o de comprovació en virtut del qual s'ha de verificar la conformitat dels béns o dels serveis, i si el deutor rep la factura o el document equivalent abans o en la data en què té lloc aquesta acceptació o verificació, als 60 dies després de la data d'acceptació o de verificació. No obstant això, el pagament no podrà excedir els 60 dies des de la data de lliurament dels béns o de la prestació dels serveis.

2. En el supòsit a) de l'anterior apartat, i en cas que s'agrupin factures en una factura-resum, als efectes de facilitar el pagament, i sempre que aquesta factura compregui béns o serveis lliurats en un termini de temps no superior a 15 dies, el còmput s'inicia a la meitat del termini comprès a la factura resum.

3. Els terminis establerts a l'apartat 1 d'aquest article es poden escurçar per acord entre les parts, en quin cas la mora es produirà, a tots els efectes previstos en aquesta Llei, en el termini pactat.

4. Els terminis establerts a l'apartat 1 d'aquest article es poden ampliar per acord entre les parts fins a un màxim de 90 dies.

Article 4. Mora

L'obligat de pagament incorre en mora si en el termini i condicions que s'han establert a l'article anterior no ha satisfet el pagament, i sempre que el creditor hagi complert amb les seves obligacions contractuals i legals. En aquest supòsit, la mora és automàtica i es produeix sense necessitat d'avís o requeriment.

La mora comporta el pagament dels interessos previstos al següent article, llevat del cas que el deutor provi que el retard en el pagament no li és imputable.

El deutor no ha de pagar els interessos establerts en l'article següent si s'estableix una *compensatio morae*, una novació o homologació judicial d'acord de refinançament.

Quan el deutor ho sigui perquè, tot i haver pagat ja ell al seu proveïdor a la bestreta, no hagi rebut l'entrega de la prestació contractada, podrà també reclamar la percepció de l'interès moratori.

Article 5. Interès

La mora comporta que sobre la quantitat deguda es generi l'interès igual al doble de l'interès legal vigent en el moment en què es produeix la mora.

Article 6. Indemnització

Quan el deutor incorre en mora, a més de l'interès establert a l'anterior article, el creditor té dret a reclamar una indemnització per les despeses raonables en què hagi incorregut per al cobrament del crèdit a partir del moment de la mora.

En cas que la reclamació sigui superior a 30.000 euros, aquestes despeses no podran superar el 15% de l'import degut.

Capítol tercer. Nul·litat de clàusules abusives

Article 7. Nul·litat de clàusules abusives

Són nul·les les clàusules dels contractes que continguin condicions abusives pel que respecta al termini per al pagament de les obligacions, a l'obligació de renúncia a la indemnització o a l'interès de demora. En particular, són nuls els pactes que estableixin un termini de pagament superior al previst a l'article 3.4, els que obliguin al creditor a renunciar a la indemnització de cobrament determinada a l'article 6 o els que estableixin un interès de mora inferior al previst a l'article 5.

Article 8. Integració del contracte

El jutge que declara la nul·litat d'una clàusula per abusiva integra el contracte amb facultats moderadores sobre els drets i obligacions de les parts.

Disposició transitòria

Les disposicions d'aquesta Llei s'apliquen als negocis celebrats després de la publicació d'aquesta Llei.

No obstant això, i durant el termini màxim de 24 mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, aquells empresaris que hagin atorgat un contracte amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i que pel compliment de les seves prestacions en aquest hagin atorgat contractes amb tercers o els hagin d'atorgar, podran establir amb aquests tercers creditors terminis de pagament superiors als establerts a la Llei. Perquè sigui aplicable aquest paràgraf, els contractes amb tercers hauran de tenir una vinculació directa amb aquell atorgat abans de l'entrada en vigor de la Llei, ja sigui per la subcontractació de les prestacions, ja sigui per proveir-se de béns o serveis necessaris per al compliment d'aquestes prestacions.

Disposició final

La present Llei entra en vigor als tres mesos de la seva publicació al *Bulletí Oficial del Principat d'Andorra*.

En els termes precedents es formula l'informe de la Comissió Legislativa d'Economia que, d'acord amb l'article 100.1 del Reglament del Consell General, tramet al Sr. síndic general, als efectes escaients.

Olga Gelabert Fàbrega
Vicepresidenta de la Comissió Legislativa d'Economia

Silvia Calvó Armengol
Presidenta de la Comissió Legislativa d'Economia

A la M. I. Sindicatura

El sotasignat, David Rios Rius, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, d'acord amb el que disposa l'article 100 de Reglament del Consell General, mitjançant aquest escrit presento les següents reserves d'esmena a la "Proposició de llei en què s'estableixen mesures contra la morositat", publicada al Butlletí del Consell General núm. 10/2013, del 28 de març del 2013.

Reserva d'esmena 1

Reserva de l'esmena 16 de l'informe del ponent (esmena 6 del Grup Parlamentari Socialdemòcrata), que proposa suprimir l'apartat 4 de l'article 3.

Reserva d'esmena 2

Reserva de l'esmena 17 de l'informe del ponent (esmena 7 del Grup Parlamentari Socialdemòcrata), que proposa afegir un nou apartat a l'article 3 amb el següent text:

"4. El termini genèric de pagament de 60 dies referit en l'apartat primer es reduirà de forma progressiva. D'aquesta manera, a partir del dia 1 de gener de 2015 el termini es reduirà a 45 dies. Així mateix, a partir del dia 1 de gener de 2016 el termini genèric de pagament quedarà fixat en 30 dies."

Reserva d'esmena 3

Reserva de l'esmena 20 de l'informe del ponent (esmena 8 del Grup Parlamentari Socialdemòcrata), que proposa modificar l'article 5 amb el següent text:

"La mora comporta que sobre la quantitat deguda es generi l'interès igual a l'interès legal vigent en el moment en què es produeix la mora afegint cinc punts percentuals."

Reserva d'esmena 4

Reserva de l'esmena 23 de l'informe del ponent (esmena 10 del Grup Parlamentari

Socialdemòcrata), que proposa afegir un nou article 9 amb el següent text:

"Article 9. *Recurs a la mediació*

1. Per tal d'afavorir l'acord entre deutor i creditor, es constitueix la figura del mediador en l'àmbit de la morositat, la naturalesa jurídica, funcions i procediment aplicable al mateix seran regulats a partir del desenvolupament reglamentari de la present Llei.

2. L'acceptació del procediment de mediació té caràcter voluntari, i implica la renúncia a l'exercici d'accions jurisdiccionals. Les resolucions o laudes del mediador tenen caràcter executiu i seran d'obligat compliment per ambdues parts.

3. Tant el deutor com el creditor quan procedeixi podran proposar a l'altra part recórrer a la mediació per solucionar el conflicte.

4. Així mateix, l'òrgan jurisdiccional que conegui un determinat assumpte, quan procedeixi i tenint en compte totes les circumstàncies del cas, podrà proposar a les parts que recorrin a la mediació per solucionar el litigi."

Consell General, 21 d'octubre del 2013

David Rios Rius
President

3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.2.2 Proposicions de llei qualificada

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 21 d'octubre del 2013, ha examinat el document que li han tramès els M. I. Srs. Carles Enseñat Reig, Sílvia Riva González, Sofia Garrallà Tomàs i Meritxell Verdú Marquilló, consellers generals del Grup Parlamentari Demòcrata, registrat en data 14 d'octubre del 2013, sota el títol **Proposició de llei de modificació de la Llei 28/2007, del 22 de novembre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de règim electoral i del referèndum** i exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1. D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit sota la qualificació de Proposició de llei qualificada.

2. D'acord amb l'article 103.2, ordenar la seva publicació, i remetre-la al Govern perquè, en el termini de quinze dies, manifesti el seu criteri. El